اخبار کوتاه

اعضای شورای راهبری تحول اداری وزارت اقتصاد منصوب شد

وزیر اقتصاد با صدور احکام جداگانه ای، نایب‌رئیس، دبیر و اعضای شورای راهبری تحول اداری وزارت امور اقتصادی و دارایی را منصوب کرد

به گزارش پیام آشنا، عبدالناصر همتی وزیر امور اقتصادی و دارایی، با صدور احکام جداگانه ای، نایب‌رئیس، دبیر و اعضای شورای راهبری تحول اداری وزارت امور اقتصادی و دارایی را منصوب کرد.

بر اساس احکام صادره از سوی وزیر اقتصاد، رضا خواجه تاژینی معاون توسعه مدیریت و منابع وزارت امور اقتصادی و دارایی به عنوان نایب‌رئیس شورای راهبری تحول اداری و جعفر رعیایی پور رئیس مرکز نوسازی اداری و توسعه سرمایه انسانی به‌عنوان دبیر شورای راهبری تحول اداری منصوب شدند.

همچنین رحمت اله اکرمی خزاله‌دل کشور، غلامرضا عبلی رئیس مرکز بازرسی، پاسخگویی به شکایات و هماهنگی هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری، فرود عسکری رئیس کل گمرک جمهوری اسلامی ایران، احمد نقوایی نجیب، رئیس مرکز نوآوری اقتصادی، فناوری اطلاعات و امنیت مجازی وزارت امور اقتصادی و دارایی و فرزین بهنامی فر مدیرکل امور اقتصادی و دارایی استان البرز نیز به‌عنوان اعضای شورای راهبری تحول اداری این وزارتخانه منصوب شدند.

در حکم انتصاب صادر شده از سوی وزیر اقتصاد آمده است:

در اجرای تصویبنامه شماره ۴۷۷۴۲ مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۲۱ شورای‌عالی اداری و به‌منظور طراحی سازوکارهای مناسب برای اجرایی نمودن نقشه راه اصلاح نظام اداری، به‌موجب این حکم به‌عنوان ((نایب‌رئیس، دبیر و عضو شورای راهبری تحول اداری)) این وزارت منصوب می‌شوید.

امید است با اتکال به خداوند متعال در راه خدمت به‌نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران موفق و موید باشید.

افزایش ۱۱ درصدی موجودی مخازن سدها

موجودی مخازن سدها از ابتدای سال آبی تا اول دی ۲۲ میلیارد و ۴۵۰ میلیون مترمکعب بوده که در مقایسه با مدت زمان مشابه سال گذشته ۲۰ میلیارد و ۳۱۰ میلیون متر مکعب افزایش ۱۱ درصدی را نشان می‌دهد

به گزارش پیام آشنا، سال آبی جاری (ابتدای مهر ماه) تا یکم دی ماه میزان ورودی سدها ۴ میلیارد و ۴۳۰ میلیون متر مکعب بوده در حالی که مدت زمان سال گذشته ۴ میلیارد و ۵۵۰ میلیون مترمکعب می‌رسید. واکنون کاهش ۳ درصدی ورودی سدها را شاهد هستیم. خروجی سدها نسبت به مدت زمان مشابه سال گذشته افزایش ۲ درصدی را نشان می‌دهد به طوری که در از ابتدای مهر ماه تا اول دی ماه خروجی سدها ۶ میلیارد و ۵۴۰ میلیون متر مکعب بوده در حالی که سال گذشته این عدد به ۶ میلیارد و ۴۰۰ میلیون متر مکعب می‌رسید.

همچنین آب موجود در مخازن سدها از ابتدای سال آبی تا اول دی ماه ۲۲ میلیارد و ۴۵۰ میلیون مترمکعب بوده که در مقایسه با مدت زمان مشابه سال گذشته ۲۰ میلیارد و ۳۱۰ میلیون متر مکعب افزایش ۱۱ درصدی را نشان می‌دهد. در مجموع نیز ۳۴ درصد از سدها بر ۸۷ درصد دیگر از ظرفیت مخازن سدها خالی است.

ارتفاع کل ریزش‌های جوی کشور از این سال آبی تا کنون معادل ۲۱.۴ میلیمتر رسیده که این مقدار بارندگی نسبت به میانگین دوره‌های مشابه درآمدت ۶۳ میلیمتر ۳۳ درصد کاهش و نسبت به دوره مشابه سال آبی گذشته ۴۱.۹ میلیمتر ۱ درصد کاهش را نشان می‌دهد.

ضرورت تقویت «سامانه خودنویس» برای کنترل بازار مسکن

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، سامانه خودنویس را گامی بزرگ برای کاهش هزینه‌های مسکن و حذف واسطه‌گران این بازار عنوان کرد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، فتح‌اله تومبلی عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، با بیان اینکه هدف سامانه خودنویس کاهش تقلبات در معاملات ملکی است، گفت: سامانه خودنویس می‌تواند به‌طور چشمگیری در حل و رفع مشکلات مردم و کاهش فشارهای بازار ملکی مؤثر واقع شود.

وی افزود: سامانه خودنویس از طریق اتصال به سایر سامانه‌ها می‌تواند اطلاعات دقیقی را درباره وضعیت مالکیت، ثبت‌نام و معاملات قبلی املاک ارائه دهد و بدین ترتیب تقلب‌های ملکی از میان معاملات مسکنی عمدوم مردم حذف می‌شود. البته تقویت سامانه خودنویس و اتصال کامل آن به سایر سامانه‌های دولتی می‌تواند وضعیت معاملات ملکی را بهبود دهد و از سوی دیگر از افزایش قیمت در این بازار جلوگیری کند. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی تاکید کرد: برخی از بنگاه‌های املاک به دلیل محدودیت‌های ایجاد شده توسط چنین سامانه‌هایی، از ارائه‌ی اطلاعات دقیق خودداری می‌کنند و تلاش دارند تا با اعمال فشار بر مردم، قیمت‌ها را افزایش دهند. همچنین هم‌اکنون شاهد نابرابری بخش مسکن هستیم، برهمین اساس دو سامانه خودنویس و سامانه املاک و اسکان می‌تواند به‌طور قابل توجهی به‌حل مشکلات مسکن کمک کند. وی، عدم اتصال کامل سامانه خودنویس به سایر سامانه‌های دولتی و نهادهای مرتبط یکی از اصلی‌ترین چالش‌های راه‌اندازی این سامانه عنوان کرد و گفت: همچنین یکی از بزرگ‌ترین مزایای سامانه خودنویس، امکان دسترسی آنلاین به اطلاعات ملک و جلوگیری از فروش چندباره یک ملک است. به گفته تومبلی، سامانه خودنویس گامی بزرگ برای کاهش هزینه‌های مسکن و حذف واسطه‌گران این بازار به شمار می‌رود.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی در پایان گفت: امروزه با وجود سامانه‌های آنلاین و الکترونیکی، نیاز به واسطه‌ها و دلال‌ها کمتر شده و مردم می‌توانند با استفاده از این ابزارها، به‌طور مستقیم و بدون پرداخت هزینه‌های اضافی، معاملات خود را انجام دهند. این سامانه با ایجاد شفافیت در بازار، باعث می‌شود که اطلاعات به‌طور دقیق و قابل پیگیری ثبت شود و مردم از اطمینان بیشتری در معاملات خود برخوردار باشند.

به گزارش مهر، با توجه به گفته تعداد زیادی از فعالان بازار مسکن و نمایندگان مجلس شورای اسلامی در خصوص اینکه سامانه خودنویس، نتایج مثبتی در این بازار دارد و تقویت و توسعه این سامانه می‌تواند به‌طور گسترده‌تری به شفاف‌سازی و کاهش هزینه‌ها در بازار مسکن کمک کند، برهمین اساس دولت و مجلس باید با همکاری و نظارت مستمر، این سامانه را به گونه‌ای توسعه دهند که تمامی مردم بتوانند از مزایای آن بهره‌مند شوند.

رادپور در گفتگو با پیام آشنا مطرح کرد

کاهش هزینه‌های غیرضروری، راه نجات اقتصاد کشور

محبوبه بیدکی - یک کارشناس اقتصادی با تاکید بر اهمیت مبارزه با تورم و مشکلات اقتصادی، قفزودتصمیمات اتخاذ شده در زمینه اقتصادی و قانون بودجه‌ریزی بر وضعیت تورم تاثیرات مضاعفی دارند، انتظار می رود که مجلس و دولت باهمکاری و هماهنگی منسب، حتی الامکان قزایش تورم را کنترل و مدیریت کنند و شرایط اقتصادی مردم به ویژه دهک های ضعیف جامعه رابهبود ببخشند.

میثم رادپور با تاکید بر اینکه تورم یکی از مشکلات اقتصادی مهم کشور است که تاثیر برزایی بر زندگی مردم دارد، گفت مسئولان اعم از دولت، مجلس و نهادهای ذی ربط مسئولیتی جدی در جلوگیری از تورم دارند و باید تمام تلاش خود را برای کنترل و پیشگیری از آثار آن انجام دهند.

این کارشناس اقتصادی تاکید کرد: دولت و مجلس در قانون بودجه‌ریزی سال آینده باید به شیوه‌های مختلفی از جمله کاهش هزینه‌های غیرضروری، قزایش درآمدها و کاهش اثرات تورم توجه کنند تا با کنترل صحیح بودجه، به مدیریت بهتر اقتصاد کشور کمک کرده و زندگی مردم را بهبود ببخشند.

وی با تاکید بر اهمیت مبارزه با مشکلات اقتصادی، قزود تصمیمات اقتصادی گرفته شده در قانون بودجه‌ریزی بر وضعیت تورم تاثیرات مضاعفی دارند، انتظار می رود که مجلس و دولت با همکاری و هماهنگی مناسب، حتی الامکان قزایش تورم را کنترل و مدیریت کنند و شرایط اقتصادی مردم به ویژه دهک های ضعیف جامعه را بهبود ببخشند.

این کارشناس اقتصادی تاکید کرد بر این موضوع که قزایش تورم و حجم نقدینگی در کشور بر قیمت سایر کالاهای دیگر نیز تاثیر دارد، گفت: بی تردید قزایش تورم و حجم نقدینگی به صورت‌های اقتصادی و اجتماعی کشور آسیب می زند، به همین دلیل دولت باید با دقت و توجه ویژه‌ای تصمیمات خود را اتخاذ کند تا شاهد طرح‌های اضافی، خلق پول و استقراض دولت از بانک‌ها نباشیم.

وی با انتقاد از برخی تصمیمات اقتصادی، یادآور شد: متاسفانه برخی از تصمیمات آثار منفی بر اقتصاد کشور داشته و تورم را بیش از پیش قزایش داده است، به اعتقاد بنده حمایت از تولید داخلی، کاهش وابستگی به واردات و ارتقای سطح تولید و اشتغال، می‌تواند به کاهش تورم و بهبود وضعیت اقتصادی کشور کمک کند. امانباید به همکاری همه جلبه مسئولان برای رفع مشکلات اقتصادی دارد تا به رشد و توسعه پایدار در کشور دست یابیم.

رادپور با تاکید بر اینکه تنها پاره‌ای برای رفع مشکلات تورمی دهک های پایین جامعه کافی نیست و باید یک رویکرد جامع تری را در نظر گرفت، قزود: برای مقابله با تورم باید اقدامات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی از جمله قزایش کیفیت محصولات محلی، تنوع در بازار و کاهش وابستگی به واردات، قزایش تولایی خرید مردم از طریق قزایش درآمدها، توسعه کارآفرینی و ایجاد اشتغال، مدیریت صحیح منابع ملی و قزایش توسعه صنعتی صورت گیرد چرا که رفع این مشکلات، نیاز به یک برنامه عملی و جامع دارد تا معه اقتدار مردم و نهادهای مختلف در آن مشارکت داشته و آن را حمایت کنند.

این اقتصاددان در پایان خاطرنشان کرد: بی تردید بهبود وضعیت اقتصادی افراد ضعیف و تحت پوشش تلاش دولتمردان و نمایندگان و سایر مسئولان را می طلبد، البته قزایش مستمری یارانه‌ها نیز اندازه‌ای می تواند به کاهش فشارهای اقتصادی در جامعه کمک کند و زندگی افراد را بهبود ببخشد.

mojgan.bidaki88@gmail.com

مدیرعامل شرکت آب منطقه ای البرز تاکید کرد:

مدیریت مصرف انرژی با همراهی مردم در "پویش دو درجه کمتر"

با گسترش موج سرما در کشور و ثبت دمای زیر صفر درجه در ۲۰ استان، مصرف روزانه گاز در بخش‌های خانگی، تجاری و صنایع کوچک به شدت قزایش یافته و به رقمی بی‌سابقه ۱۶۰۰ میلیون متر مکعب رسیده است. باتوجه به این شرایط بحرانی، شرکت سهامی آب منطقه ای استان البرز تمامی هموطنان عزیز درخواست می کند تا با کاهش دو درجه‌ای دمای منازل خود، به پویش ملی "دو درجه کمتر" بپیوندند.

به گزارش خبرنگار پیام آشنا، داود نجلیان؛ مدیرعامل شرکت سهامی آب منطقه ای البرز در این خصوص می گوید: "این اقدام ساده اما موثر می‌تواند به تزریق ۵۰ میلیون مترمکعب گاز به شبکه کمک شایانی کرده و از بروز محدودیت‌های گاز و برق در بخش‌های مختلف به ویژه صنایع، جلوگیری کند."

نجلیان ادامه می دهد: "با توجه به قزایش بی‌رویه مصرف گاز، در صورت عدم همکاری مردم در کاهش مصرف، احتمال بروز محدودیت‌های گاز در برخی مناطق وجود دارد. از این رو از همه هموطنان تقاضا داریم تا با مشارکت در این پویش، به حفظ منابع ملی و پایداری شبکه گاز کمک کنند."

او هم چنین با تاکید بر اهمیت این موضوع، می گوید: "کاهش دو درجه‌ای دمای محیط، نه تنها به صرفه‌جویی در مصرف گاز کمک می‌کند، بلکه می‌تواند کیفیت زندگی را نیز ارتقا بخشد. این اقدام ساده، به ما امکان می‌دهد تا با همکاری یکدیگر، از بروز مشکلات جدی در تأمین انرژی کشور در آینده جلوگیری کند. این پویش، یک فرصت طلایی برای نشان دادن همبستگی ملی و مسئولیت‌پذیری فردی است."

نجلیان با اشاره به اهمیت آگاهی‌رسانی در این زمینه، ادامه می دهد: "با اطلاع‌رسانی گسترده و تشویق مردم به مشارکت در این پویش، می‌توانیم شاهد مشارکت حداکثری مردم باشیم و از این طریق، به آینده‌ای پایدارتر دست پیدا کنیم."

اتاق اصناف ایران خبر داد

نظارت بر حراج‌های فصلی، اولویت بازرسان صنفی

اتاق اصناف ایران در اطلاعیه ای اعلام کرد با توجه به آغاز فروش های فوق العاده، ویژه و تخفیفات متنوع در کشور به‌ویژه در رسته های پر رقابت از جمله پوشاک، مواد غذایی، کیف و کفش، لوازم خانگی، صوتی و تصویری و ... و در راستای کنترل و مدیریت بهینه بازار، صیانت از حقوق مصرف کنندگان و ممانعت از سوء استفاده سودجویان، ضمن هماهنگی و همکاری با سازمان های مرتبط در قالب گشت‌های مشترک و اطلاع رسانی فراگیر و مستمر به همه عوامل تحت پوشش از جمله اتحادیه ها و واحدهای صنفی مرتبط با تعامل و هم افزایی در استفاده از ظرفیت های قانونی بازرسان صنفی و اتحادیه های صنفی، پایش و نظارت دقیق بر شبکه صنفی و توزیعی مربوطه در دستور کار بازرسان قرار گرفته است.

اتاق اصناف اعلام کرد: در صورت مشاهده و اجرای تخلف (گران‌فروشی، تقلب، ارائه برندهای نامعتبر، قیمت‌های نامتعارف، تخفیفات غیرواقعی و ...) برخورد قانونی انجام خواهد شد.

برنج‌های وارداتی آلوده نیست، اما نزدیک به فساد است

عضو هیئت مدیره اتحادیه بنکداران مواد غذایی ضمن ارائه گزارشی از میزان واردات برنج و توزیع آن در بازار و تاکید بر اینکه این میزان هیچ تاثیری در ثبات بازار ندارد، درباره آلودگی برنج‌های وارداتی توضیح داد که این برنج‌ها آلوده نیستند، اما به دلیل اینکه مدت زمان زیادی در انبارهای دولتی، دپو می‌شوند، به تاریخ انقضا نزدیک هستند و به شرایط فساد نزدیک می‌شوند بنابراین این به معنای آلوده وارد شدن برنج‌هاست.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، ممنوعیت دوره‌ای واردات برنج به عنوان یکی از سیاست‌های دولت برای حمایت از تولید داخلی، سال‌هاست که در کشورمان اجرا می‌شود. این سیاست اگر چه با هدف حمایت از کشاورزان داخلی و تنظیم بازار صورت می‌گیرد، اما به گفته برخی کارشناسان، در عمل اثرات متناقضی، بر بازار برنج داشته است. در این گزارش، به بررسی تأثیرات ممنوعیت واردات برنج بر بازار، مشکلات ناشی از این سیاست و پیشنهادات جایگزین برای بهبود وضعیت بازار برنج پرداخته می‌شود. ممنوعیت واردات، به دلیل کاهش عرضه در بازار، منجر به افزایش قابل توجه قیمت برنج شده است. این قزایش قیمت به ویژه بر قشار کم‌درآمد جامعه که سهم قابل توجهی از بودجه خود را صرف خرید برنج می‌کنند، فشار مضاعفی وارد کرده است.

برخی افراد و شرکت‌ها با احتکار برنج در زمان ممنوعیت، از افزایش قیمت‌ها سود برده‌اند. این امر به بی‌ثباتی بازار و کاهش اعتماد عمومی به سیستم توزیع کالا منجر شده است. برنج‌های وارداتی که در زمان آزادسازی واردات به بازار عرضه می‌شوند، اغلب کیفیت پایین‌تر و تاریخ انقضای نزدیک‌تری دارند. این امر به دلیل طولانی شدن زمان نگهداری این برنج‌ها در انبارها و شرایط نامناسب نگهداری آن‌ها رخ می‌دهد.

ممنوعیت واردات به تنهایی نمی‌تواند به حمایت مؤثر از کشاورزان منجر شود. عوامل دیگری مانند نبود خرید تضمینی، نبود فناوری‌های نوین کشاورزی و مشکلات آبیاری، همچنان چالش‌های اصلی کشاورزان هستند.

ممنوعیت‌های دوره‌ای واردات نیز موجب بی‌ثباتی در بازار برنج شده و برنامه‌ریزی تولید و مصرف را برای کشاورزان و مصرف‌کنندگان دشوار کرده است. این ممنوعیت تنوع عرضه برنج در بازار را کاهش داده و مصرف‌کنندگان را به خرید انواع محدودی از برنج محدود کرده است. کشاورزان نیز به دلیل قزایش هزینه‌های تولید، به افزایش هزینه‌های نهاده‌های کشاورزی، با مشکلات زیادی مواجه هستند. همچنین اجرای این قانون، رقابت در بازار برنج را کاهش داده و به قزایش قدرت بازار برخی از تولیدکنندگان و واردکنندگان منجر شده است.

حال با توجه به قزایش قیمت برنج در ماه‌های اخیر و نگرانی‌ها درباره تأمین این محصول اساسی، اخبار آزاد شدن واردات برنج طی حدود یک ماه گذشته و عرضه ۴۰۰ تن برنج تنظیم‌بازاری تابه امروز به بازار منتشر شد. در این گزارش به بررسی تأثیر این تصمیم بر قیمت‌ها و تأمین نیاز بازار می‌پردازیم.

حسین فرهادی - عضو هیئت مدیره و سخنگوی اتحادیه بنکداران مواد غذایی - در گفت‌وگو با ایسنا درباره وارد شدن ۴۰۰ تن برنج تنظیم بازاری به بازار و تاثیرات آن اظهار کرد: در زمان ممنوعیت واردات، ۴۵۰ هزار تن در گمرک رسوب کرده بود که اجازه واردات نداشت و پس از اتمام دوره ممنوعیت توزیع شد و این مسئله کاهش قیمت را به همراه داشت. این ممنوعیت وارداتی که هر ساله دولت اعمال می‌کند، به منظور حمایت از کشاورزان و تولید داخلی است. اما این امر هیچ‌گاه میسر نشد و نخواهد شد و این موضوع تنها به تلخ برخی افراد سودجو و واردکنندهای که از کمبود زیادی را قبل از آغاز دوره ممنوعیت وارد می‌کنند و پس از یک ماه ممنوعیت با قیمت بالاتری به فروش می‌رسانند و سود کلانی می‌برند و برای شواهد قزایش قیمت تا دیر بازار نیز اتفاق می‌افتد.

وی از توزیع ۴۰۰ تن برنج تنظیم بازار از زمان پایان دوره ممنوعیت واردات برنج تا به امروز خبر داد و گفت: این مقدار تناژ ناچیز با این حجم مصرف چندان تاثیری در تنظیم بازار ندارد به طور کلی ممنوعیت واردات موجب قزایش قیمت بازار وارداتی می‌شود. افرادی که برنج هندی و پاکستانی استفاده می‌کنند به دلیل نوع پخت و قیمت این نوع برنج‌ها جزو اقشار کم درآمد و متوسط جامعه هستند. هر یک کیلو برنج ایرانی یا خارجی نیاز پنج نفر است و هر کیلو برنج هندی برای ۷ نفر کافی است؛ بنابراین چه از نظر صرفه اقتصادی و چه از نظر سبک پخت مردم به سمت خرید و مصرف برنج هندی و پاکستانی می‌روند و وقتی که برنج هندی و پاکستانی به کیلویی ۸۵ هزار تومان نیز قزایش قیمت می‌یابد باز هم به سراغ مصرف برنج ایرانی نمی‌روند و در این صورت برای بازار برنج ایرانی اتفاقی نمی‌افتد به جز اینکه موجب می‌شود تا مصرف‌کننده برنج خارجی آن را با قیمت بالاتری خریداری کند.

فرهادی ادامه داد: سالانه نزدیک به ۳ میلیون تن میزان مصرف برنج در کشور است. هر سال ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار تن تولید داخل است و ۸۰۰ هزار تن باید واردات انجام شود تا کمبود جبران شود و متاسفانه ما یک ونیم میلیون تن واردات داریم و به دلیل اینکه میزان واردات این محصول بالا است، حتی در دوره ممنوعیت نیز به صورت دپو در انبارها وجود دارد و اگر یک ماه عرضه نشود، میزان تقاضا قزایش می‌یابد و در نتیجه قیمت‌ها نیز قزایشی می‌شود. دولت به جای ممنوعیت واردات، برنج‌های بی‌برحصول ایرانی و تضمینی خریداری کند.

عضو هیئت مدیره و سخنگوی اتحادیه بنکداران مواد غذایی تاکید کرد: قیمت مصوب این برنج‌های تنظیم بازاری قبل از ممنوعیت ۲۵ هزار تومان بود و الان کیلویی ۴۵ هزار تومان برای مصرف‌کننده است و هیچ تاثیری در بازار ندارد. اوقاتی که شرکت‌های دولتی وارد می‌کنند هم کیفیت ضعیفی دارند و هم به تاریخ انقضا نزدیک هستند و تنها زمانی که ما با التفاوت زیاد است آن‌ها را خریداری و در برندهای متفاوت بسته‌بندی می‌کنند و به قیمت بالاتری به فروش می‌رساند. به طور کلی ما مخالف ممنوعیت واردات به کشور هستیم.

برنج‌های وارداتی آلوده‌اند؟

فرهادی در پایان درباره آلودگی برنج‌های وارداتی اظهار کرد: برنج‌های وارداتی آلوده نیستند، اما به دلیل اینکه این برنج‌ها مدت زمان زیادی در انبارهای دولتی دپو می‌شوند، نزدیک به انقضا هستند، به‌طور مثال انقضای برنج ۳ ساله است، اما بر روی برنج های دولتی ۴ ساله درج می‌کنند. بنابراین هم به دلیل انقضا و هم به دلیل شرایط نگهداری در انبارها به شرایط فساد نزدیک می‌شوند و این به معنای آلوده وارد شدن برنج‌هاست.

اهدای خون، اهدای زندگی

یادداشت

رصد بورس با ۱+۵ عامل کلیدی

از ۲ آبان که کف جدیدی برای شاخص کل رقم خورد تا اول دی‌ماه بازار سهام با رشد ۳۶درصدی همراه بود. در این مدت بسیاری از تحلیلگران شروع یک روند صعودی را برای بورس تهران پیش‌بینی کردهاند اما آیا شاخص از نظر بنیادی توانایی رشد بیش از ۳میلیون واحد را دارد؟ برای پاسخ به این سوال باید به محرک‌های داخلی و خارجی توجه کرد. اما برآیند عوامل موجود در بازار سهام حاکی از این است که احتمال تداوم رشد شاخص بیشتر از اینست یا کاهش آن است.

اثر نرخ ارز بر صنایع صادرات‌محور

از هفته آخر آذرماه بانک‌مرکزی تصمیم گرفت به قصه ارز نیما پایان دهد و در گام‌های بعدی اقتصاد کشور پس از یک‌دهه به سمت تک‌نرخی شدن دلار حرکت کند. توافقی شدن نرخ موثر ارز صنایع در هفته گذشته سبب رشد قیمت آن تا سقوط ۶۲هزار تومان شد. به این ترتیب، نرخ دلار نیما از ۵۴هزار و ۶۰۰تومان در یکشب به ۶۱هزار تومان رسید و رشد ۱۲درصدی را ثبت کرد. افزایش قیمت دلار یکی از دلایل رشد ۵۶درصدی شاخص در هفته آخر آذرماه بود. به این ترتیب، فاصله نرخ دلار توافقی با دلار بازار آزاد به حدود ۲۴درصد رسید. این افزایش به‌طور مستقیم بر سودآوری صنایع صادرات‌محور مانند پتروشیمی‌ها و فلزی‌ها تاثیر مستقیم دارد. پیش‌بینی می‌شود در زمستان پیش‌رو شاهد رشد حدود ۲۰درصدی شاخص کل از این منظر باشیم.

اثر نرخ بهره بر کامودیتی‌ها و سودآوری صنایع

تغییرات نرخ بهره توسط فدرال‌رزرو یکی از متغیرهای خارجی مهم موثر بر بازار سهام ایران است. کاهش نرخ بهره آمریکا باعث تضعیف دلار و در نتیجه رشد قیمت کامودیتی‌ها در بازارهای جهانی می‌شود. همزمان، بسته‌های تحریکی چین برای بهبود رشد اقتصاد آن که فراتر است روندهایی شود. به رشد صنایع کالامحور در ایران منتهی می‌شود. از سوی دیگر، افزایش تعرفه‌ها در جنگ تجاری احتمالی میان آمریکا و چین می‌تواند به صورت غیرمستقیم به رشد قیمت کامودیتی‌ها منجر شود. این روند بر سودآوری صنایع فلزی و پتروشیمی تاثیر مستقیم خواهد داشت.

نسبت P/E و ارزندگی بازار

از دیگر متغیرهایی که می‌تواند بر روند پیش‌بینی بازار سهام موثر باشد، نسبت قیمت به سود کل بازار است. بررسی‌ها نشان می‌دهد که نسبت قیمت به سود گفتنگر بازار سهام نیز از ابتدای آبان‌ماه که روند پیوسته شاخص کل آغاز شد، در حدود ۷.۸واحد بود. این نسبت با یک شیب نسبتا صعودی در هفته‌ها به معنی هفته منتهی به ۳۰ آبان‌ماه به حدود ۶.۳واحد رسید و با ادامه همان روند در پایان آذرماه حدود ۷.۵واحد رانت کرد. با توجه به اینکه میانگین این نسبت از ابتدای دهه ۹۰ تاکنون حدود ۸واحد است، می‌توان بورس تهران را در محدوده ارزندگی قرار داد البته باید در نظر داشت که در این نسبت انتظارات سرمایه‌گذاران از آینده نهفته است به این معنا که اگر فرض کنیم بودشرکت‌ها ثابت باقی بماند، افزایش انتظارات برای رشد قیمت سهام می‌تواند به رشد این نسبت نیز منجر شود. افزایش قیمت دلار یکی از عواملی است که به‌طور تاریخی بر انتظارات بورسی‌ها از افزایش قیمت سهام موثر خواهد بود.

نقش سیاست‌های پولی داخلی و نرخ بهره واقعی

از دیگر عوامل موثر بر بازار سرمایه، رابطه آن با سیاست‌های پولی و نرخ بهره تعیین‌شده توسط بانک‌مرکزی است. در هفته آخر پاییز، برای اولین بار جلسه‌ای مشترک میان سیاست‌گذار پولی و مسؤولان بازار سرمایه برگزار شد تا موانع رشد بازار سهام بررسی شود. پس از این جلسه، حجت‌اله صیدی، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار، اعلام کرد که نرخ بهره در اقتصاد به سمت کاهش حرکت خواهد کرد. اما همزمان محمدشریجیان معاون سیاست‌گذاری پولی بانک‌مرکزی، در مصاحبه‌ای بیان کرد که بانک‌مرکزی برنامه‌ای برای تغییر نرخ بهره ندارد. این اظهارات به‌درحالتی‌هایی منجر شد که نشان می‌دهد احتمالا نرخ بهره اسمی ثابت خواهد ماند. با این حال، اگر انتظارات تورمی رشد کند، به‌ویژه با توجه به ریسک‌های سیاسی همچون احتمال بازگشت ترامپ به صحنه سیاست و تحولات منطقه‌ای، نرخ بهره واقعی کاهش خواهد یافت. کاهش نرخ بهره واقعی به معنای افزایش جریان نقدینگی در اقتصاد است که این امر به‌طور غیرمستقیم به رشد بازار سرمایه می‌شود، به‌علاوه، کاهش هزینه تامین مالی شرکت‌ها در چنین شرایطی می‌تواند به بهبود سودآوری و افزایش سرمایه‌گذاری در بازار سهام کمک کند. بنابراین، سیاست پولی انبساطی نهایتا به نفع بازار سرمایه تمام خواهد شد.

جاماندگی بورس از سایر بازارها

اگرچه دوماه متوالی است که با رشدهای بورس صدرنشین سایر بازارهاست، اما در مقایسه با سایر بازارها، بورس تهران همچنان از بازدهی قابل توجه جامانده است. در ۱ماه سال جاری، بورس بازدهی ۳۲درصدی را ثبت کرده و در جایگاه ششم قرار گرفته. در حالی که طلای ۱۸عیار با بازدهی ۵۰درصدی رتبه اول را داشته است. به ترتیب، بازدهی سکه طلای طرح جدید ۴۰درصد، بازدهی دلار آزاد ۲۷درصد و نیم‌سکه طلا ۲۵درصد بوده است. نرخ سود بانکی نیز ۲۵درصد فرض شده است. بنابراین بورس تهران جاماندگی قابل توجهی نسبت به سایر بازارها دارد. این جاماندگی به معنای وجود پتانسیل رشد بیشتر برای جبران فاصله تا پایان سال جاری است.

ریسک‌های سیستماتیک و انرژی

فارغ از نکات مثبت، باید به ریسک‌های موجود نیز توجه کرد. از جمله این ریسک‌ها، نااترازی انرژی در داخل کشور است که به‌ویژه در اواخر پاییز امسال اثر خود را نشان داده و با قطعی گسترده برق و گاز بر صنایع تاثیر منفی گذاشته است. همچنین، ریسک‌های ژئوپلیتیک در خاورمیانه می‌تواند بر روند بازار سهام سایه بیفکند. این دو ریسک مهمترین تهدیدهای اقتصاد کشور و البته بازار سهام است.

رویای بورسی و واقعیت تاعمل

با وجود تمام محرک‌های مثبت، از جمله رشد نرخ ارز موثر، سیاست‌های اقتصادی چین و کاهش نرخ بهره واقعی، همچنان ریسک‌های سیستماتیک و نااترازی انرژی می‌تواند مانع رشد بازار شود. بنابراین، اگرچه پتانسیل رشد بورس و ثبت رکوردهای جدید شاخص وجود دارد، اما سرمایه‌گذاران باید با دقت و دوری از هیجان تصمیم‌گیری کنند. روند رشد شاخص کل که از ۲ آبان رقم خورد، از نگاه بسیاری از تحلیلگران از ۵آبان و با حمایت تیم اقتصادی دولت چهاردهم‌دست گرفت به نظر می‌رسد تیم اقتصادی دولت در نظر دارد اگر در مدیریت برخی حوزه‌های اقتصادی عملکرد چندان قابل قبولی برجای نگذاشت، حتما در مورد بازار سهام نمره قبولی بگیرد. عملکرد پنج‌ماهه دولت مسعود پزشکیان نشان می‌دهد تلاش عبدالناصر همتی به‌عنوان وزیر اقتصاد جواب داده و یکی از وعده‌های دولت جدید در حال محقق شدن است. این اثر را می‌توان در ارزش معاملات بورس مشاهده کرد؛ به‌طوری که میانگین ارزش معاملات آذرماه به حدود ۱۱هزار میلیارد تومان رسیده که علاوه بر اینکه رکورد جدیدی به شمار می‌آید، نشان‌دهنده آشتی سرمایه‌گذاران با بازار سهام است. فرضی که می‌توان از آن برای رونق دوباره بورس استفاده کرد شاید هم فرصت رونق بازار سهام و تعمیق این بازار، راهی را برای رونق اقتصاد کشور باز کند.

امیر ابوالفتحی
Alborz.payam@gmail.com